



HALK SAĞLIĞI UZMANLARI DERNEĞİ (HASUDER)
YENİ KORONAVİRÜS (COVID-19) HABER POSTASI (11.05.2020)

Değerli okurlarımız,

15 Mart 2020 tarihinden bu yana HASUDER Korona Haber Postasını her gün sizlerle paylaşıyoruz. Salgın günlüğü şeklinde tarihe not düşmek amacıyla yola çıktık. Dünyadan ve ülkemizden günlük ve önemli bulduğumuz gelişmeleri, yayınlanan raporları, rehberleri bildirmek, bilimsel literatürden dikkatimizi çeken makaleleri sizlerle paylaşmaya çalıştık. Postamızı bugünden itibaren **haftalık periyotla** yayınlayacağız. **Her Pazartesi** sabah haftalık gelişmeleri aynı perspektiften sizlerle paylaşmaya devam edeceğiz. **E-postanızla üye olmanız durumunda Postamız yayınlandığı anda otomatik olarak mail adresinize iletilecektir.**

Kesin Olgu*: Türkiye (138.657) Dünya (3.917.366) **Ölüm*:** Türkiye (3.786) Dünya (274.361)

**10 Mayıs 2020'de açıklanan verilerdir.*

Günün HASUDER Önerisi

Şiddete SIFIR TOLERANS !

*Şiddet kişisel bir mesele değildir. **Toplumsal bir sorundur. ÖNLENEBİLİR.** COVID-19 sürecinde arttığı ifade edilen kişiler arası şiddetin önlenmesi konusu özel bir çalışma başlığı olmalıdır.*

Dünyadan Haberler

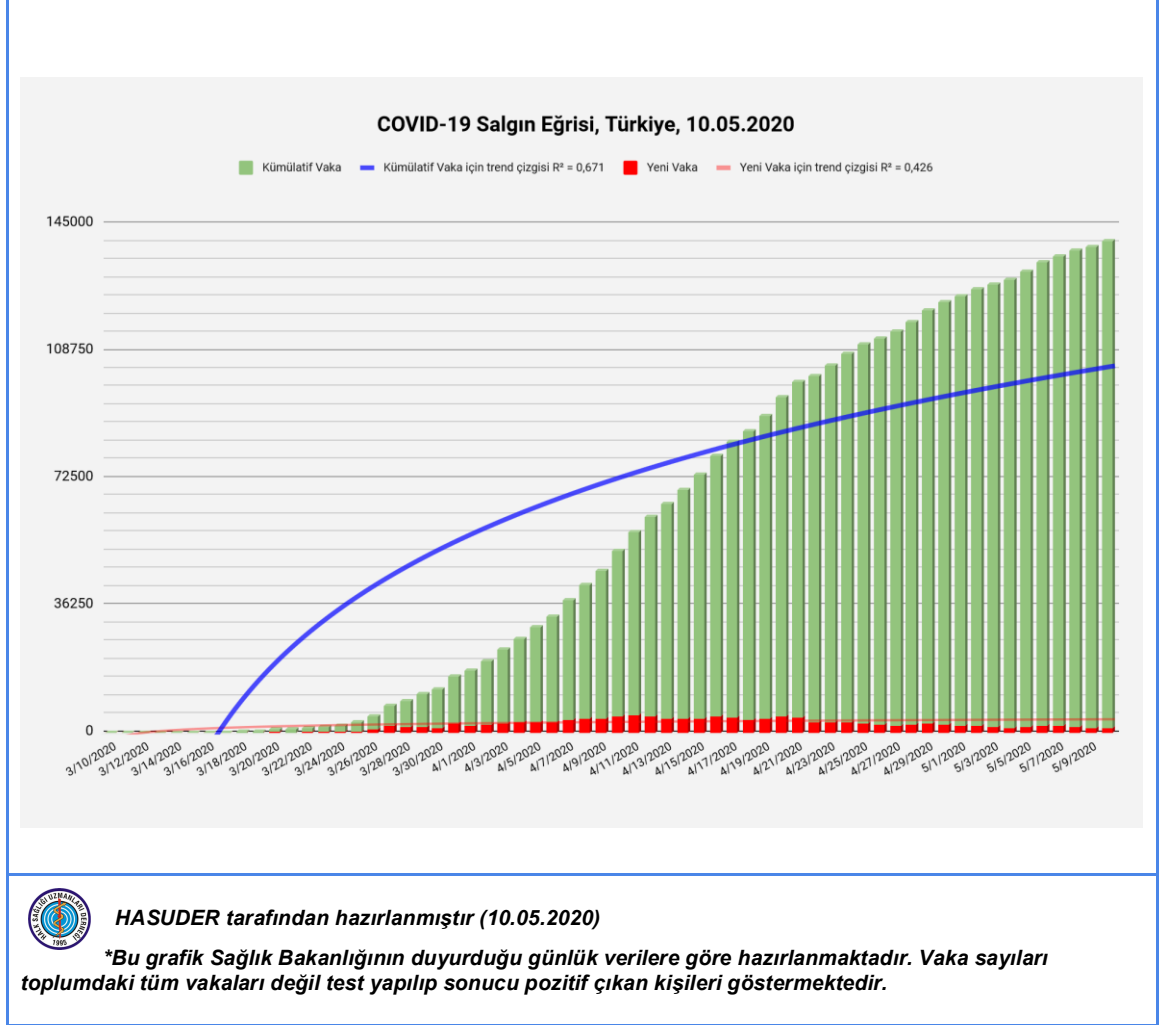
DSÖ Durum Raporu-111 (WHO Situation Report-111)

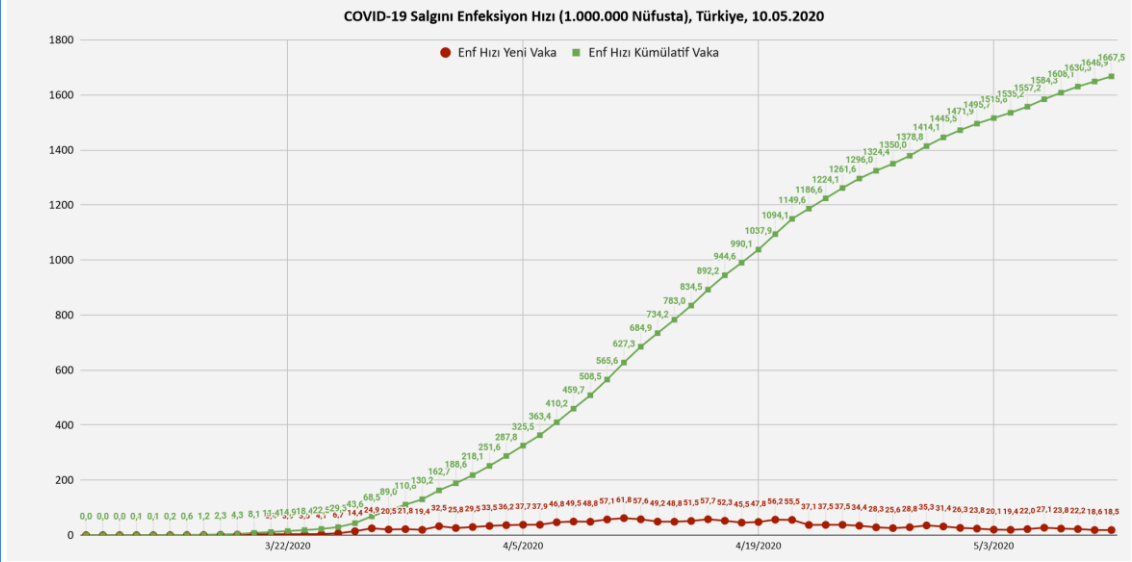
- Yeni yayımlanan bir WHO bilimsel özeti, [ACE inhibitörlerinin ve ARB'lerin, COVID-19'a bağlı akut şiddetli solunum yolu hastalığındaki etkilerinin](#) kanıtlarını özetlemektedir (07.05.2020).
- Pan Amerikan Sağlık Örgütü (PAHO) ve Birleşmiş Milletler Proje Hizmetleri Ofisi (UNOPS), [inşaat işçileri için COVID-19'u önlemeye yönelik tedbirler](#) başlıklı yeni yönergeler yayımladı.
 - Yönergeler şu anda yalnızca İspanyolca olarak sunulmaktadır (08.05.2020).
- US CDC tarafından yayınlanan raporlama sistemindeki **rakamlardaki düzenlemeye** göre: Amerika Birleşik Devletleri'ndeki vaka sayısı 1.245.775 (-99 yeni vaka), ölüm sayısı 75.364 (5475 yeni ölüm) olarak güncellendi (10.05.2020).

Türkiye'den Haberler

Tarih	Test Sayısı	Pozitiflik Oranı (%)	Yeni Vaka	Kümülatif Vaka	Ölüm	Kümülatif Ölüm	Vaka-Fatalite Oranı (%)
10/05/2020	36.187	4,26	1.542	138.657	47	3.786	2,73

Pozitiflik Oranı (%) = (Günlük Yeni Vaka Sayısı / Günlük Test Sayısı) x 100
Vaka-Fatalite Oranı (%) = (Kümülatif Ölüm Sayısı / Kümülatif Vaka Sayısı) x 100 [Kaynak](#)



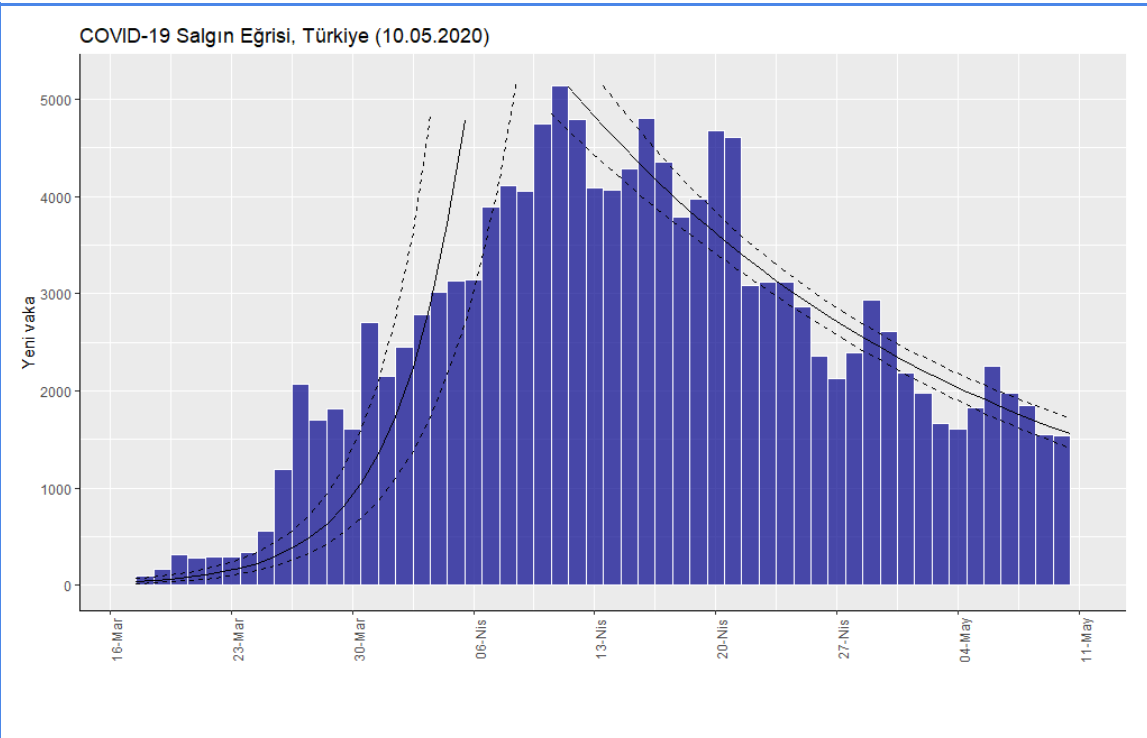


HASUDER tarafından hazırlanmıştır (10.05.2020)

Yeni Vaka Enfeksiyon Hızı = $\frac{\text{Günlük Yeni Vaka Sayısı}}{\text{TÜİK Türkiye Nüfusu} \times 1.000.000}$

Kümülatif Vaka Enfeksiyon Hızı = $\frac{\text{Kümülatif Vaka Sayısı}}{\text{TÜİK Türkiye Nüfusu} \times 1.000.000}$

***Bu grafik Sağlık Bakanlığının duyurduğu günlük verilere göre hazırlanmaktadır. Vaka sayıları toplumdaki tüm vakaları değil test yapıp sonucu pozitif çıkan kişileri göstermektedir. Ayrıca hesaplanan hızlarda kullanılan payda TÜİK 2020 ADNKS toplam Türkiye nüfusedir. Hastalığı geçirip immünite oluşturan gruptaki kişi sayısı görece çok az olduğu için paydadan çıkarılmamış; ihmal edilmiştir. Değerlendirmelerin bu kısıtlılıklar dikkate alınarak yapılması önerilmektedir.**





HASUDER tarafından hazırlanmıştır (10.05.2020)

Grafik R (<https://www.R-project.org>), "incidence"* paketi kullanılarak hazırlanmıştır.

*Kamvar, Zhian N., et al. "Epidemic curves made easy using the R package incidence." *F1000Research* 8 (2019).

Log-lineer regresyon eğrilerinin oluşturulmasında kullanılan yöntem için:

<https://cran.r-project.org/web/packages/incidence/vignettes/overview.html#modelling-incidence>

T.C. Cumhurbaşkanlığı

- Cumhurbaşkanı Erdoğan, Gayrettepe-Kâğıthane-İstanbul Havalimanı Metro Projesi TBM Tünelleri Tamamlanma Töreni'nde yaptığı konuşmada (10.05.2020);
 - Sancaktepe ve Yeşilköy'de yapılan hastanelerin aynı zamanda sağlık turizminde de kullanılacağını,
 - Başakşehir Hastanesi'nin birinci etabının bittiğini, ikinci etabını da önümüzdeki haftalarda bitireceklerini böylece 2 bin 500 yatağı aşkın kapasitesiyle dev bir şehir hastanesini İstanbul'a kazandıracaklarını belirtti. [Kaynak](#)

T.C. Sağlık Bakanlığı

- Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü tarafından "Uzaktan Eğitim Gebe Okulu" videoları paylaşıldı (10.05.2020). [Burada](#)

T.C. Dışişleri Bakanlığı

- Bakan yardımcısı Yavuz Selim Kıran; Liberya, Fildişi Sahili, Cezayir ve Kuveyt'ten 547 vatandaşımızın ülkeye getirildiğini duyurdu (10.05.2020). [Kaynak](#)

HASUDER'den Haberler

- "Günün Konusu" bölümünde bugün Prof. Dr. Dilek Aslan "Şiddete SIFIR TOLERANS ! Önleyeceğiz ! Başka seçenek yok !" konulu içeriği paylaştı. [Okumak için](#)
- Uzm. Dr. Ayşe Gülsen Teker'in gerçekleştirdiği Pandemi Günleri Sohbetleri'nin bu haftaki konuğu Dr. Eray Öntaş oldu. [Okumak için](#)
- HASUDER COVID-19 Görev Grubu adına hazırlanan "Yeni Koronavirüs Hastalığı (COVID-19) Pandemisi ne Türkiye'de Hazırlık ve Yanıt: 56. Gün Değerlendirmesi" raporu yayınlanmıştır. [Okumak için](#)

Okuma Önerisi

Wuhan ve Guangzhou (Çin) ile Karşılaştırmaya Dayalı Olarak COVID-19 Hastaları için ABD'deki Hastanelerde Servis ve Yoğun Bakım Ünitesi Yataklarına Tahmini İhtiyaç

Çalışmada, Çin'deki şehirlerde salgın zirvesi döneminde ihtiyaç duyulan yatak kapasitesinin diğer ülkelerde yerel sağlık kaynaklarının planlanması için yol gösterici olabileceği belirtilmiş. Çin'de iki şehirde COVID-19 hastalarının yoğun bakım ünitesi (YBÜ) ve servis yatağı ihtiyaçları ile karşılaştırma yaparak ABD şehirlerinde Wuhan'a eşdeğer bir salgın ortaya çıkması durumunda gerekecek olan yatak ihtiyaçlarının tahmin edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, 10 Ocak-29 Şubat 2020 tarihleri arasında Wuhan ve Guangzhou'da her gün hastaneye yatırılan hasta sayısı, ağır durumdaki hasta sayısı ve yoğun bakıma alınan hasta sayısı, hastanede kaldıkları gün sayıları hesaba katılarak analiz edilmiştir. Daha sonra, yaş ve komorbidite ile hasta sonuçları arasındaki ilişkilerin aynı olduğu varsayımıyla, en kalabalık 30 ABD kentinde Wuhan benzeri bir salgının zirvesinde şiddetli ve yoğun bakıma ihtiyaç duyacak olan COVID-19 hasta sayısı öngörülmüş.

Yapılan analizlerle bu sayının yaş dağılımı ve komorbidite (hipertansiyon) prevalansındaki farklılıklara bağlı olarak 10.000 yetişkin başına 2,2-4,4 arasında olduğu tahmin edilmiş. Ancak yaşlı nüfus ve komorbiditesi olan hasta oranının, lokal yayılım özelliklerinin, sosyal mesafe tedbirlerini uygulama düzeylerinin farklı olması nedeniyle ihtiyaç duyulacak gerçek yatak sayılarının tam olarak tahmin edilmesinin çok zor olduğu ve hasta sayısının kısa sürede sağlık sisteminin kapasitesini aşabilecek olması nedeniyle ABD şehirleri için acil planlamalara ihtiyaç bulunduğu vurgulanmış.

Li, R. et al. Estimated Demand for US Hospital Inpatient and Intensive Care Unit Beds for Patients With COVID-19 Based on Comparisons With Wuhan and Guangzhou, China. JAMA Network Open. 2020;3(5):e208297. doi:[10.1001/jamanetworkopen.2020.8297](https://doi.org/10.1001/jamanetworkopen.2020.8297)

**Bu metin HASUDER adına Prof. Dr. Nazım Ercüment Beyhun, Doç. Dr. Lütfi Saltuk Demir, Dr. Öğretim Üyesi Melike Yavuz, Uzm. Dr. Musa Şahin, Uzm. Dr. Ahmet Naci Emecen, Arş. Gör. Dr. Tülin Çoban, Arş. Gör. Dr. Tuğçe Dartılmak, Arş. Gör. Dr. İrem Dilaver, Arş. Gör. Dr. Aslı Ata Teneler, Arş. Gör. Dr. Güzin Özbey ve Arş. Gör. Dr. Atalay Aktuna tarafından hazırlanmıştır.*